

L'Estatut, ¿una esperança?

Vicent Ventura

Les dones que, com comentava agudament una carta al director publicada fa unes setmanes, em demanaren a Alacant que fes en castellà una conferència sobre militarisme i opressió nacional acceptaren —ignore si convençudes o simplement resignades— l'explicació que vaig donar-los. Em vaig limitar a subratllar la contradicció que representaria parlar en castellà de l'opressió nacional que patim els valencians i tots els qui compartim la mateixa llengua i la mateixa nacionalitat. Parle, és clar, de la llengua i la nacionalitat catalanes.

Dos o tres assistents, en lloc de demanar el canvi de llengua, se'n varen anar sense cap protesta. D'altres, en el col·loqui, feren les seues observacions en castellà. Al final, les dones que varen resistir la conferència i el col·loqui m'explicaren que vivien a Alacant, però eren de Valladolid.

Alacant és, certament, un cas «a part», com ha escrit Josevicente Mateo. Però, convé no equivocar-se en una qüestió tan vital per a la supervivència de la nostra identitat. Hi ha molta gent, arreu de tot el país, i sobretot als centres urbans, que considera innecessari l'esforç d'aprendre valencià, sense el qual es poden comunicar perfectament. La superioritat del castellà sobre qual-

sevol altra llengua peninsular és evident. Sembla tan «natural», que ningú dels qui l'empren a casa nostra, com a única llengua, es considera agent de l'opressió idiomàtica, encara que inconscientment ho siga. És l'única llengua de l'Estat que hi ha. Contra aqueixa força aclaparadora poden ben poc les declaracions d'oficialitat que consten als Estatuts d'Autonomia. Per la senzilla raó que un Estatut està molt lluny de ser un Estat. Ja ens acontentariem si poguéssim tenir, algun dia, la força, i per tant l'eficàcia, d'un Estat.

Perquè la veritat és que, sense aqueixa possibilitat en l'horitzó, ni que siga com a estimul d'una esperança, el futur és ben negre. Ho assenyalava Alonso Montero en una taula redona sobre la matèria, l'altre dia, a València. La supervivència del poble que la parla, de la seua identitat, exigeix molt més que les solu-

cions escolars. Exigeix la normalitat del seu ús, en mitjans de comunicació tan decisius com la ràdio i la televisió; exigeix el prestigi social de l'ús a l'Administració; exigeix l'habitualitat espontània en l'ús social, etcètera.

I ¿com es pot arribar a aquests mínims, des dels quals abastar la mateixa normalitat que la llengua de l'Estat? És un problema polític, evidentment. Un problema d'aspirar, insistesc, al fet que l'Estatut arribe a ser l'Estat, la pròpia nació de cadascú. I és també, per tant, problema d'haver-hi la suficient demanda social d'identitat, val a dir, la suficient demanda social de nacionalitat. Es tracta d'aconseguir que una majoria suficient estiga convençuda que la pròpia dignitat i la llibertat imprescindibles per a mantenir-la depenen de no deixar de ser allò que únicament podem ser: allò que encara som, però que anem deixant de ser, per més que el sentiment ens puga dir una altra cosa.

Estem, per tant, davant un problema polític, que no queda resolt amb l'Estatut, sense deixar de reconèixer que, amb l'Estatut, es pot començar i que des de l'Estatut s'hi haurà d'arribar. Hauríem, doncs, d'aconseguir que l'Estatut arribe a tenir prompte el que no ha aconseguit encara: el valor de l'esperança.

SUBSCRIPCIÓ A LA REVISTA

1r. cognom..... 2n.....

Nom..... Domicili.....

Població..... D. P..... Tel. part.....

Lloc de naixement..... Any de naixement.....

Professió..... Lloc de treball.....

Se subscriu el setmanari EL TEMPS per un any per la quantitat de:

5.850 pessetes 10.500 pessetes (Europa) Firma

Pagar: semestralment anualment

Forma de pagament: Dom. bancària Taló bancari Gir postal

En el cas corresponent ompliu, al darré, la domiciliació bancària.

EDICIONS DEL PAÍS VALENCIA, S. A. Avinguda del Baró de Càrcer, 40, 1a. València 1

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Distingits senyors:

Caixa o banc..... Agència.....

Carrer..... Ciutat.....

Els pregue que els rebuts que a nom de.....

Domicili..... Població.....

presentarà EDICIONS DEL PAÍS VALENCIA, S. A., per un total de..... ptes.

a pagar en..... terminis..... per la quantitat de ptes..... siguen

pagats amb càrrec..... al compte corrent núm..... a la llibreta d'estalvis

..... de..... de 198.....

Firma